Temel Hak ve Özgürlükler — Deneme

Akıllı Soru · 05.11.2026 · 8 soru

1. Savaş, seferberlik veya olağanüstü hâllerde temel hakların kullanımına ilişkin olarak aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nın 15. maddesinde yer almaz?

A) Kullanımın kısmen durdurulabilmesi

B) Kullanımın tamamen durdurulabilmesi

C) Anayasal güvencelere aykırı tedbirler alınabilmesi

D) Tedbirlerin durumun gerektirdiği ölçüde uygulanabilmesi

E) Tüm uluslararası yükümlülüklerin ortadan kalkması

2. 1982 Anayasası'nın temel hak ve hürriyetlere ilişkin aşağıdaki yargılarından hangileri doğrudur? I. Herkes özel ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. II. Herkes mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. III. Hiç kimse zorla çalıştırılamaz. Buna göre yukarıdakilerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) I, II ve III

3. 1982 Anayasası'nın temel hakların niteliğine ilişkin aşağıdaki yargılarından hangileri doğrudur? I. Temel haklar kişiliğe bağlıdır. II. Temel haklar devredilebilir niteliktedir. III. Temel haklar vazgeçilmez niteliktedir. Buna göre yukarıdakilerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve III

E) I, II ve III

4. Başlığında bir yasak ifade edilen ve hiç kimsenin zorla çalıştırılamayacağını düzenleyen 1982 Anayasası hükmü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Madde 12

B) Madde 15

C) Madde 17

D) Madde 18

E) Madde 20

“Savaş, seferberlik veya olağanüstü hâl koşullarında, uluslararası yükümlülükler saklı kalmak üzere temel özgürlüklerin kullanımı, durumun gerektirdiği ölçüde geçici olarak sınırlandırılabilir.”

5. Bu düzenleme, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın hangi maddesinde yer almaktadır?

A) Madde 12

B) Madde 15

C) Madde 17

D) Madde 18

E) Madde 20

6. 1982 Anayasası'nda, yaşama ile maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkını birlikte güvence altına alan düzenleme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Madde 12

B) Madde 15

C) Madde 17

D) Madde 18

E) Madde 20

7. 1982 Anayasası'nda özel hayat ile aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkını düzenleyen madde aşağıdakilerden hangisidir?

A) Madde 12

B) Madde 15

C) Madde 17

D) Madde 18

E) Madde 20

1982 Anayasası'nın olağanüstü koşullara ilişkin yaklaşımı şu şekilde özetlenebilir: “Savaş ve olağanüstü hâl koşullarında, uluslararası yükümlülüklere bağlı kalınarak temel hakların kullanımı, durumun gerektirdiği ölçüde geçici olarak sınırlandırılabilir.”

8. Bu yaklaşım, aşağıdaki madde numaralarından hangisiyle ilişkilidir?

A) Madde 12

B) Madde 15

C) Madde 17

D) Madde 18

E) Madde 20

Cevap Anahtarı

1. E	2. E	3. D	4. D	5. B
6. C	7. E	8. B		

Çözümler

1. Madde 15, belirli olağanüstü durumlarda kullanımın kısmen veya tamamen durdurulabilmesini ve gerekli ölçüde tedbir alınabilmesini düzenler. Uluslararası yükümlülüklerin tümüyle ortadan kalkması ise metinde yer almaz.

2. I. yargı Madde 20'de, II. yargı Madde 35'te, III. yargı ise zorla çalıştırma yasağını düzenleyen hükümde yer alır. Bu nedenle üç yargı da doğrudur.

3. Madde 12, temel hakları kişiliğe bağlı ve vazgeçilmez olarak niteler. Aynı hükümde devredilmezlik belirtildiği için II. yargı yanlıştır; doğru kombinasyon I ve III'tür.

4. Zorla çalıştırma yasağı Madde 18'de düzenlenmiştir. Madde 17 kişinin maddi ve manevi varlığını, Madde 20 ise özel ve aile hayatını konu alır; bu nedenle yakın çeldiriciler değildir.

5. Savaş, seferberlik ve olağanüstü hâl durumlarında temel hakların kullanımının durdurulabilmesine ilişkin düzenleme Madde 15'tedir. Madde 12 hakların niteliğini, Madde 17 kişinin maddi ve manevi varlığını, Madde 18 zorla çalıştırma yasağını, Madde 20 ise özel hayatı düzenler.

6. C, yaşama ile maddi ve manevi varlığı koruma ve geliştirme hakkını birlikte düzenlediği için doğru terimdir. A temel hakların niteliğini, B olağanüstü dönemlerde kullanımın durdurulmasını, D zorla çalıştırma yasağını, E ise özel hayatın gizliliğini düzenler.

7. E, özel hayat ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkını düzenler. A temel hakların niteliğiyle, B olağanüstü hâllerdeki durdurmayla, C kişinin maddi ve manevi varlığıyla, D zorla çalıştırma yasağıyla ilgilidir.

8. B, savaş, seferberlik veya olağanüstü hâllerde temel hakların kullanımının kısmen ya da tamamen durdurulabilmesini düzenler. A temel hakların niteliğini, C yaşama ve maddi-manevi varlığı, D zorla çalıştırma yasağını, E özel hayatın gizliliğini konu alır; bu nedenle yaklaşım bunlarla eşleşmez.